

Lokalbehovsanalys utbildningsnämnden 2023

Behovsanalysen berör enbart förskola och grundskola. Behovet av gymnasieplatser tillgodoses i ett länsgemensamt samarbete. I kommunen finns även *British International School of Stockholm (BISS)*, en internationell skola som inte bedriver undervisning enligt svensk läroplan. BISS ingår inte i kapacitetsberäkningarna för grundskolan i denna behovsanalys. BISS lokaler vid Danderyds gymnasium har tillfälligt bygglov och kommer behöva lösa sitt lokalbehov när bygglovet går ut 2029.

1. Principer för utbud av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

Skollagen fastställer att hemkommunen ska erbjuda vårdnadshavares barn plats i förskola i kommunal eller fristående verksamhet senast fyra månader från ansökan. Den erbjudna platsen ska vara vid en förskolenhet så nära barnets eget hem som möjligt¹. För grundskolan gäller att hemkommunen har ansvaret för att det finns tillräckligt med utbildningsplatser för eleverna i hemkommunen. Ansvaret innebär en skyldighet att erbjuda grundskola och att vid utformningen beakta vad som är ändamålsenligt ur kommunikationssynpunkt för eleven. I Danderyd är intentionen för utbudet:

- **Förskola och pedagogisk omsorg.** Det ska finnas möjligheter för barnen att vara inskrivna på en förskola i kommunen som helhet.
- **Förskoleklass, grundskolans årskurs 1 till och med 6.** Hemkommunen är skyldig att tillhandahålla en plats i skolan för alla barn i kommunen som har rätt till utbildning. Danderyd tar hänsyn till en närhetsprincip som baseras på relativ närhet.
- **Grundskolans årskurs 7 - 9.** Hemkommunen är skyldig att tillhandahålla en plats i skolan för alla barn i kommunen som har rätt till utbildning. Danderyd tar hänsyn till en närhetsprincip som baseras på relativ närhet.

2. Metod och underlag

Behovsanalysen bygger på en jämförelse mellan det behov av platser som prognosticeras för kommande tioårsperiod med den kapacitet som finns i kommunen i form av förskola, pedagogisk omsorg samt grundskola. Prognoser görs både för kommunen som helhet och för varje kommunedel separat.

Efterfrågan på förskoleplatser beräknas utifrån den andel som väljer förskola i respektive kommunedel. Efterfrågan på skolplatser och förskoleplatser beräknas genom att samtliga individer, boende i kommunen eller kommundelen, räknas med i prognosen.

Under våren 2022 har rektorer och skolchef genomfört en inventering av respektive kommunal skola på detaljnivå (*UN 2022/0484 Redovisning av utredningsuppdrag: Sammanställning av nuläge och kända projekt avseende ombyggnad av skolor*). Resultatet av denna genomgång har i vissa fall lett till en förändring av kapaciteten jämfört med tidigare

---

¹ Skollagen 2010:800 8 kap 3–5 §§, 14–15 §§

behovsanalyser och lokalförsörjningsplaner. Genomgången visar på komplexiteten i att kapacitetsbedöma en skola och därmed riskerna med att dra för långtgående slutsatser utifrån en enskild skolas bedömda kapacitet. I det långsiktiga arbetet med planering av skolkapaciteten behöver dock vissa generaliseringar göras. Bildningsförvaltningen har därför i denna behovsanalys valt att även illustrera kapaciteten i parallella årskurser.

Barn och elever från andra kommuner som går i förskola och skola i Danderyd är inte medräknade i underlaget. Kommunens skyldighet är att säkerställa ett tillräckligt antal platser för den egna kommunens barn och elever.

Behovsanalysen bygger på följande underlag:

- Bostadsbyggande och befolkningsprognos för åren 2024–2033
- Aktuell statistik ur det skoladministrativa systemet avseende elev- och barnantal på skolor och förskolor.
- Underlag från förskolor och skolor beträffande kapacitet. De fristående förskolorna har godkännande för ett begränsat antal barn.

3. Bedömning av kapacitet i förskolor och grundskolor

För varje förskola och skola beräknas en maximal kapacitet, dvs maxantalet barn eller elever som är möjligt att bedriva verksamhet med i den lokal som används. Då skolor av praktiska och pedagogiska skäl gärna arbetar med samma antal klasser från år till år, anges grundskolornas kapacitet även i det ungefärliga antalet parallella klasser som ryms i skolan, För de fristående förskolorna utgörs kapaciteten det antal barn som är angivet i godkännandet. För övriga verksamheter bygger det på en av förskolor och skolor angiven pedagogisk kapacitet.

Den pedagogiska kapaciteten bygger på grupp-/klasstorlek utifrån pedagogisk hänsyn. Kapaciteten ska endast ses som en ungefärlig uppskattning av en skolas eller förskolas maximala elev- eller barnantal. Olika typer av pedagogik, elevsammansättning eller regelverk mm, är faktorer som kan påverka lokalernas maxkapacitet. Skolornas och förskolornas kapacitet kan därför komma att ändras från år till år trots att inga förändringar i de fysiska lokalerna har gjorts. Även förnyade bedömningar av samma lokal/verksamhet kan innebära att kapacitetsuppgifterna revideras.

För en del skolor utgörs dessutom en del av kapaciteten av tillfälliga lokaler i paviljongform. För dessa verksamheter är således kapaciteten beroende av aktuellt hyresavtal samt att lokalerna medges bygglov.

Framtida känd kapacitet efter ny- till eller ombyggnation är redovisad i diagrammen.

Med anledning av det minskade elevunderlaget i Danderyds kommun beslutade kommunstyrelsen den 6 februari 2023 att en skolutredning ska genomföras (§ 32).

Utredningen syftar till att få en kommundelsövergripande översyn av skolkapaciteten i samtliga kommundelar förutom Enebyberg. Det pågår nu ett arbete med att utreda åtgärder för kommunalt ägda skolverksamheter inom Djursholm, Stocksund och Västra Danderyd med anledning av nuvarande kapacitetsöverskott och framtida elevutveckling (skolutredning) KS 2022/0503.

I samband med den pågående skolutredningen (KS 2022/0305) genomfördes en ny inventering på samtliga kommunala grundskolor under våren 2023. Revideringar som har gjorts utifrån tidigare års lokalinventering är följande:

- Djursholm (det tomställda våningsplanet på Bullerbyn som för närvarande hyrs av Kommunstyrelsen ingår i kapaciteten för Djursholm).
- Kyrkskolans kapacitet revideras till 400 från tidigare 325 skolplatser. Skolan behöver dock fler toaletter.
- Långgångsskolans lokalkapacitet kan med mindre ombyggnationer utökas till en kapacitet för 300 elever, vilket står med i Antagande av planeringsinriktningarna för skollokaler inom Stocksund KS 2019/0319)

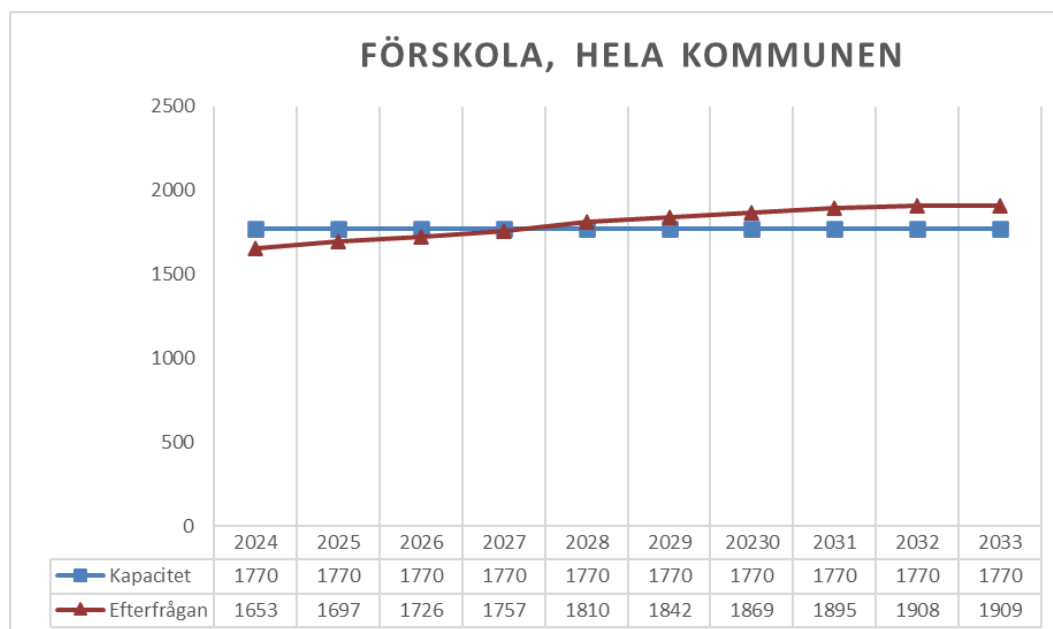
4. Kommunövergripande prognoser för skola och förskola

Efterfrågan på skol- och förskoleplatser är beräknade utifrån barn och elever som är folkbokförda i kommunen den kommande tioårsperioden. Angiven kapacitet inkluderar fristående skolor och förskolor och avser bedömd kapacitet år 2024 om inget annat anges.

Antagandet för kommunens bostadsbyggande har stor betydelse för befolkningsprognoserna. Den förväntade ökningen av barn och elever enligt befolkningsprognosen bygger därför till stor del på det årliga bostadsantagandet.

Årets befolkningsprognos (2024-2033) är framtagen av Statisticon och baseras på kommunens bostadsantagande. Ytterligare en befolkningsprognos har tagits fram som baseras på ett nollscenario, vilket innebär att inget bostadsantagande finns med i prognosen. Nollscenariot redovisas för samtliga kommundelar för förskola och grundskola.

Förskola totalt, Danderyds kommun

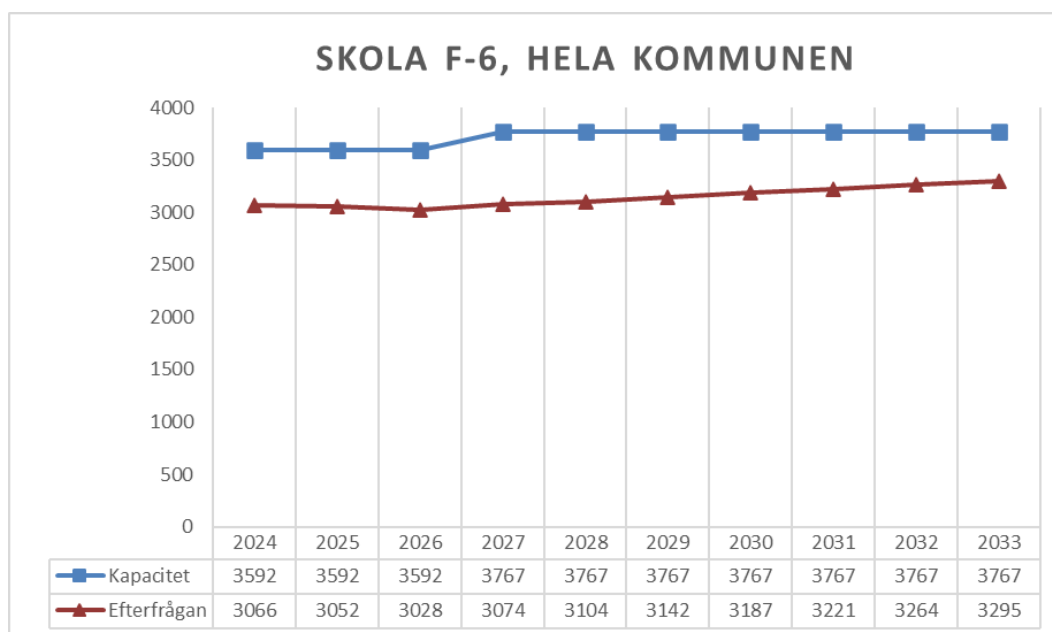
Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun, beräknad utifrån att 100% av de folkbokförda i Danderyds kommun väljer förskola i kommunen.

Danderyds kommun	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Byggbaserad prognos	1 653	1 697	1 726	1 757	1 810	1 842	1 869	1 895	1 908	1 909
Nollbyggnation	1 612	1 619	1 620	1 598	1 604	1 610	1 619	1 630	1 639	1 645

Prognosen innefattar samtliga förskoleverksamheter inklusive familjedaghem som är verksamma i kommunen. Efterfrågan på förskoleplatser bedöms öka under hela prognostiden. Nuvarande kapacitet beräknas vara tillräcklig fram till 2027, därefter uppstår ett underskott av antalet förskoleplatser. Utifrån nollscenariot, det vill säga att inget bostadsbyggande sker, så skulle nuvarande kapacitet vara tillräcklig under hela prognostiden. Det råder därmed en osäkerhet i hur behovet av förskoleplatser kommer utvecklas på sikt.

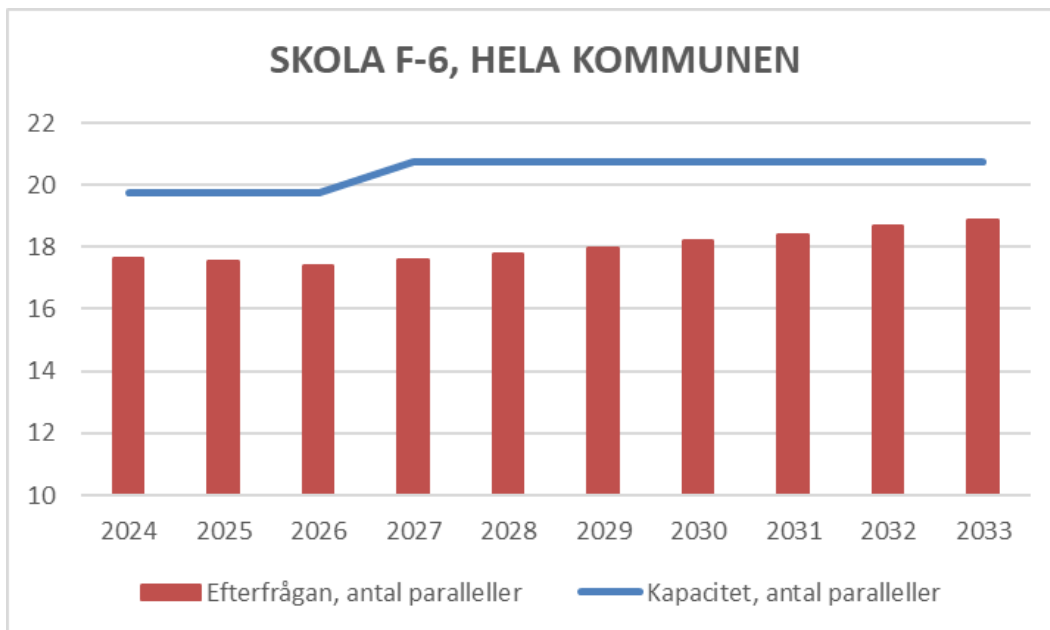
Under 2023 och även 2024 kommer kapaciteten inom förskola minska. Under 2023 brann förskolan Enebo ner, förskolan kommer inte att fortsätta bedriva någon verksamhet. Antalet förskoleplatser i Enebyberg har därmed minskat med 30 platser. Utbildningsnämnden beslutade om återkallande av godkännande för Skattkistans förskola den 14/6 2023. Godkännandet återkallas från den 1 augusti 2023. Kapacitet kvarstår då lokalerna fortsatt kan nyttjas till förskoleverksamhet. Skattkistan delar idag lokaler med den kommunala förskolan Grängsårdet. Tranholmens förskola som tidigare haft sin verksamhet på en pråm på Tranholmen behövde under februari 2023 avvecklas då det tillfälliga bygglov gick ut. Sommaren 2024 kommer Prästkragens förskola avvecklas, kapaciteten i Stocksund kommer därmed minska med 80 platser. Lokalerna är i dåligt skick och förväntas rivas.

Skola F-6 totalt, Danderyds kommun

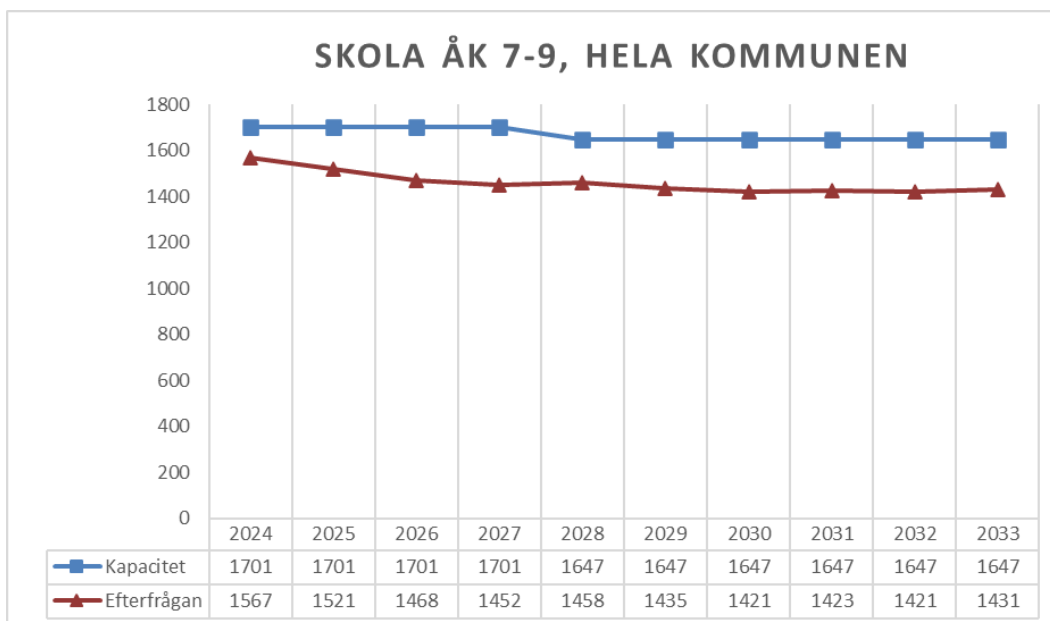
Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar väljer skola i kommunen.

Danderyd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
6-12 år Byggbaserad prognos	3 066	3 052	3 028	3 074	3 104	3 142	3 187	3 221	3 264	3 295
6-12 år Nollbyggnation	3 036	2 993	2 940	2 935	2 910	2 901	2 900	2 889	2 896	2 901

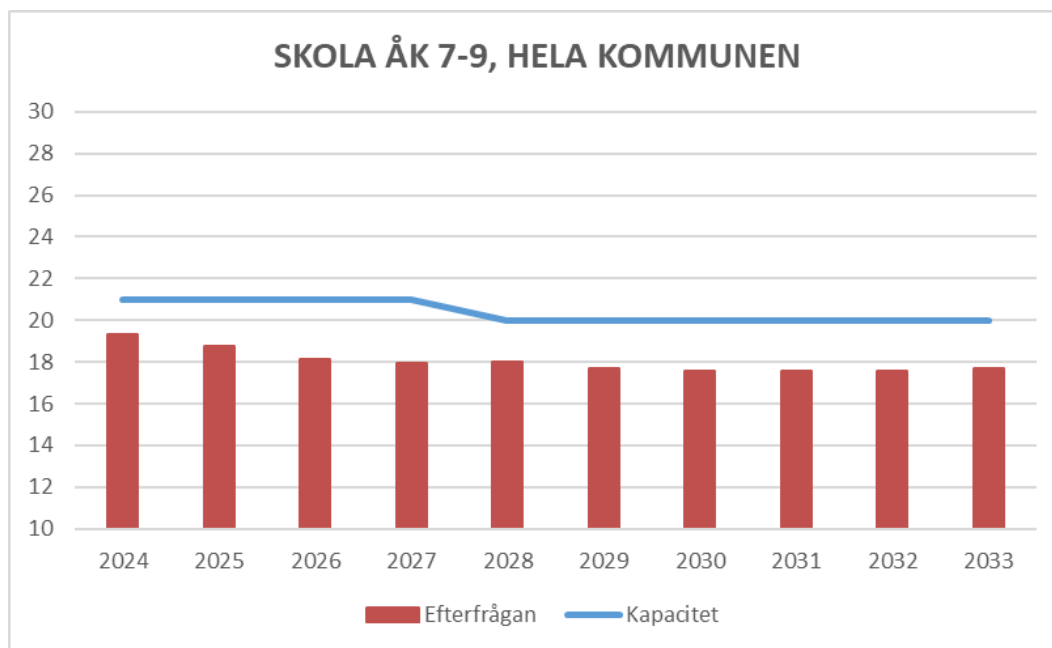
Efterfrågan på grundskoleplatser i årskurserna F-6 förväntas sjunka något de kommande åren, från 2027 ser efterfrågan ut att öka. Kapacitetsökning från 2027 utgår ifrån tidigare beslutad planeringsinriktning för Stocksund, vilket innebär att Stocksundsskolan tillsammans med Långängsskolan skulle bli femparallelligt i åk F-6. Utifrån denna kapacitet skulle det finnas en överkapacitet på cirka 500-600 platser, årligen under perioden. Jämfört med tidigare års prognos ingår även Bullerbyns kapacitet på 100 skolplatser i kapaciteten.

Skola åk 7–9 totalt, Danderyds kommun

Elever 13–15 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13–15 åringar väljer skola i kommunen.

Danderyd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
13-15 år Byggbaserad prognos	1 567	1 521	1 468	1 452	1 458	1 435	1 421	1 423	1 421	1 431
13-15 år Nollbyggnation	1 557	1 502	1 441	1 410	1 402	1 367	1 342	1 331	1 317	1 315

Från år 2024 och framåt, sjunker efterfrågan långsamt under hela prognosperioden. Under åren 2024–2028 noteras en överkapacitet på ca 130–250 platser. I slutet av 2027 kommer Mörbyskolans paviljong kommer avetableras varpå kapaciteten sjunker med 100 platser. Noteras bör att Danderyds högstadieskolor genom åren även haft en god efterfrågan av elever från närliggande kommuner.

5. Kommunalsprognoser, förskola

Tidigare år har det varit en överkapacitet av antalet förskoleplatser. Under året 2023 och 2024 kommer kapaciteten i förskola att minska. Vissa av Danderyds förskolor, både fristående och kommunala, har idag en överkapacitet av platser. Det finns samtidigt förskolor som har fullbelagt och där flera barn står i kö. Prognosen visar dock på en långsiktig ökning av antal barn över tid i alla kommunalder med anledning av planerad nybyggnation av bostäder samt prognosticerade generationsväxlingar och födelsetal i kommunen.

I Djursholm avvecklades det två kommunala förskolor 2019 vilket innebär att antalet platser minskat med 110 stycken. Efterfrågan på förskoleplatser i kommundelen ligger relativt oföränderlig under hela prognostiden. Största ökningen av 1-5 åringar noteras i kommundelen Västra Danderyd. Kapaciteten i Stocksund kommer att minska under både 2023 och 2024.

I nuläget håller en förskola en avdelning "vilande" då det finns ett överskott på platser i Djursholm.

Det är samtidigt nödvändigt att ha en viss överkapacitet i de kommunala förskolorna då olika yttre faktorer kan göra att behovet kan svänga snabbt.

I samband med placeringsarbetet har uppmärksammats att en översyn av kapaciteten i de fristående förskolorna är nödvändig. I dagsläget finns i vissa förskolor en relativt hög diskrepans mellan den kapacitet (förskolorna tar emot färre barn än vad de har tillstånd för) som finns dokumenterad i respektive förskolas tillstånd och det faktiska antalet barn som förskolorna tar emot.

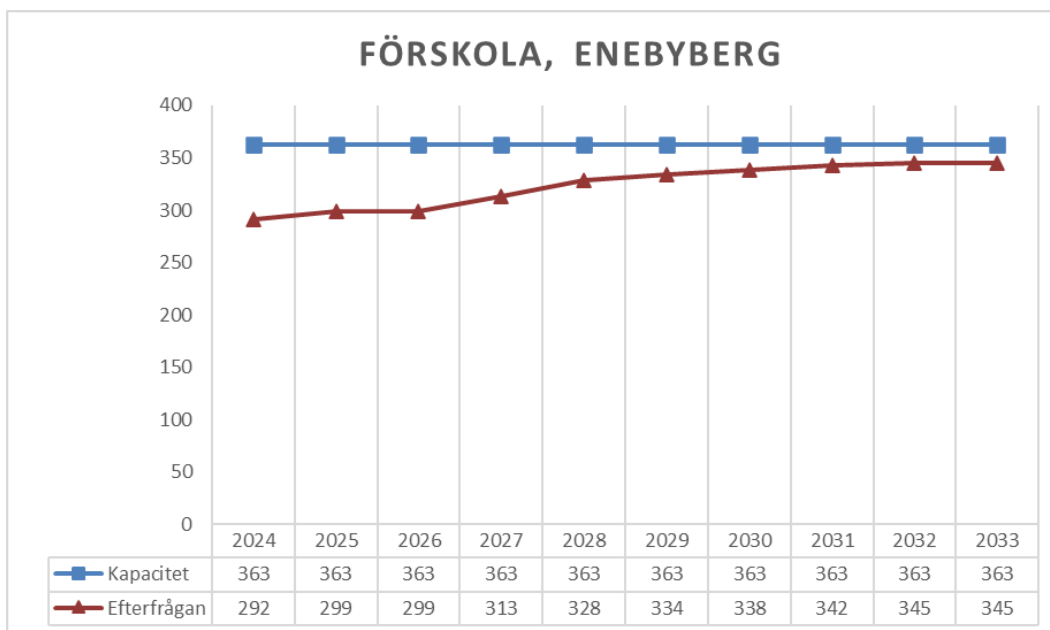
5.1 Enebyberg 1 - 5 åringar

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (bedömning 2024)	Antal placerade ht 2023 (Ej DK)	Fastighetsägare
Skogsgläntans förskola	Kommunal	90	84 (23)	Danderyds kommun
Enebo förskola	Fristående			Privat
Enebydungen förskola	Fristående	100	90 (5)	Danderyds kommun
Krubban	Fristående	28	26 (12)	Privat (villa)
Svenska kyrkans förskola i Enebyberg	Fristående	35	29 (0)	Danderyds kommun
Rosenvägens förskola	Kommunal	75	73 (6)	Danderyds kommun
Enebybergs Montessoriförskola	Fristående	35	28 (4)	Danderyds kommun
Totalt		363	330 (50)	

Förskolornas totala kapacitet uppgår till 363 platser varav 330 platser är belagda hösten 2023. 50 av barnen är skrivna i en annan kommun än Danderyd vilket motsvarar ca 15%.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar väljer förskola i kommundelen.

Enebyberg	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Byggbaserad prognos	292	299	299	313	328	334	338	342	345	345
Nollbyggnation	289	292	290	291	294	296	298	301	303	305

Prognosen visar en mindre överkapacitet av platser i Enebyberg under hela tidsperioden. Men de flesta förskolorna, fristående som kommunala har en hög beläggning. Andelen barn i kommundelens förskolor som kommer från annan kommun är ca 15% vid mätning under hösten 2023. Enebyberg är den kommundel i Danderyd som för närvarande har flest antal barn i förskolor som är folkbokförda i en annan kommun. Under 2023 minskade kapaciteten i Enebyberg då Enebos förskola på 30 förskoleplatser brann ner. Förskolan kommer inte att fortsätta bedriva någon förskoleverksamhet.

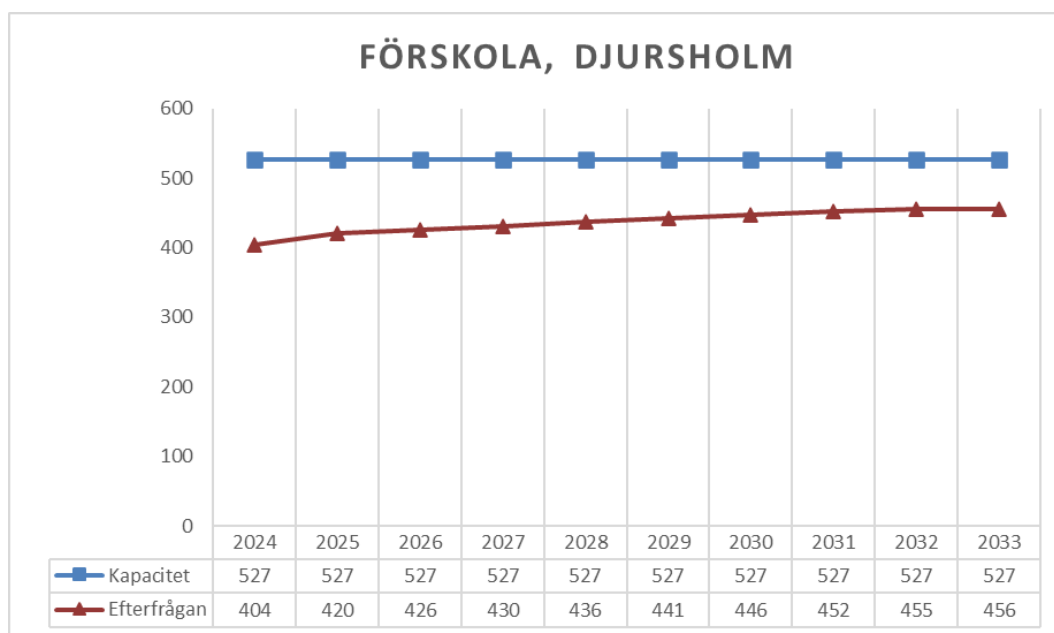
5.2 Djursholm 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2024)	Antal placerade ht 2023 (Ej DK)	Fastighetsägare
Altorps förskola	Kommunal	75	36 (11)	Danderyds kommun
Svalans Montessoriförskola Djursholm	Fristående	60	31 (1)	Danderyds kommun

Rindavägens Montessoriförskola Svalan	Fristående	40	32 (0)	Privat (villa)
Futura Int Pre School	Fristående	65	60 (17)	Danderyds kommun
Hildingavägen	Kommunal	75	68 (1)	Danderyds kommun
Vendstigens förskola	Fristående	25	22 (4)	Danderyds kommun
Äventyret - Friluftsförskolor	Fristående	55	44 (6)	Danderyds kommun
Småbarnsskolan	Fristående	67	59 (3)	Danderyds kommun
Svea Montessoriförskola	Fristående	30	28 (3)	Danderyds kommun
Änglagaraget - Svenska kyrkans förskola i Djursholm	Fristående	35	29 (0)	Privat
Totalt		527	409 (46)	

Förskolornas totala kapacitet uppgår till 527 platser varav 409 platser är belagda hösten 2023. 46 av barnen är skrivna i en annan kommun än Danderyd vilket motsvarar ca 11%.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

Djursholm	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Byggbaserad prognos	404	420	426	430	436	441	446	452	455	456
Nollbyggnation	397	408	404	401	403	406	408	412	415	417

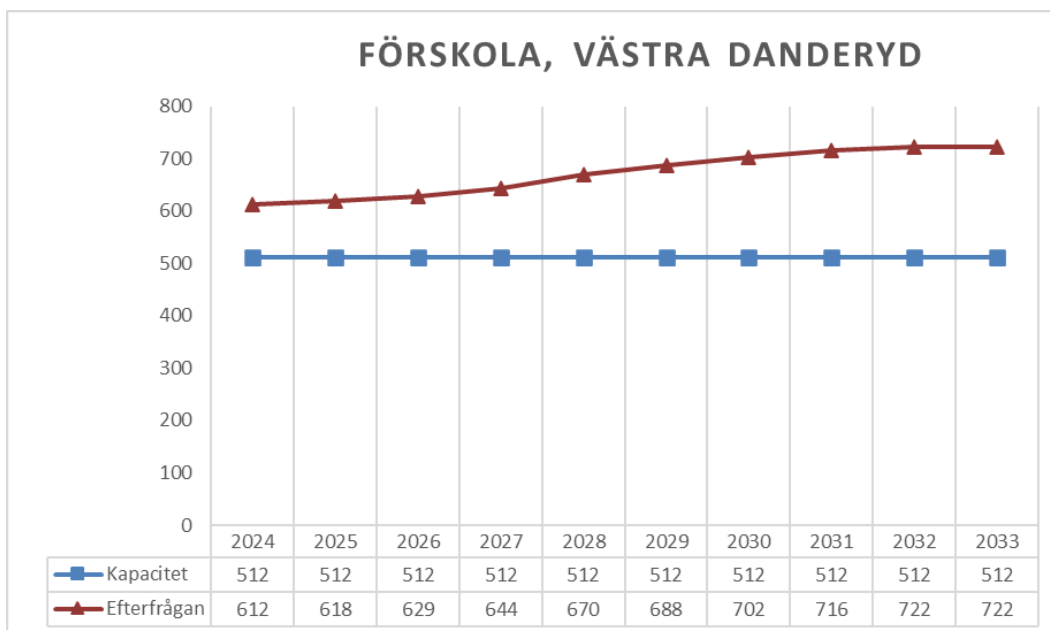
Prognosen visar på en överkapacitet av antalet förskoleplatser i Djursholm under hela tidsperioden. Förskolan Altorp har idag en vilande avdelning.

5.3 Västra Danderyd 1 - 5 år

Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2024)	Antal placerade ht 2023 (Ej DK)	Fastighetsägare
Borgens förskola	Kommunal	75	69	Danderyds kommun
Svalans Montessori Danderyd	Fristående	95	82 (2)	Danderyds kommun
Förskolan Sättra Äng	Kommunal	65	66 (14)	Danderyds kommun
Kevinge förskola	Kommunal	75	75 (3)	Danderyds kommun
Nora Herrgårds förskola	Kommunal	102	106 (2)	Danderyds kommun
Vitsippans förskola	Kommunal	70	57 (1)	Danderyds kommun
Familjedaghemmet Enbusken	Fristående	12	10 (2)	Egen bostad
Nora familjedaghem	Fristående	18	14 (0)	Egen bostad
Totalt		512	479 (24)	

Förskolornas och pedagogisk omsorgs totala kapacitet uppgår till 512 platser varav 479 platser är belagda hösten 2023. 24 av barnen är skrivna i en annan kommun än Danderyd vilket motsvarar ca 5%.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 95% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

Västra Danderyd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Byggbaserad prognos	612	618	629	644	670	688	702	716	722	722
Nollbyggnation	603	600	602	590	591	592	594	597	599	601

Enligt befolkningsprognosen råder det en obalans mellan kapacitet och efterfrågan redan från och med 2024. Samtliga kommunala förskolor har i stort sett fullbelagt. Flera förskolor i Västra Danderyd har barn som står i kö.

För att möta efterfrågan av förskoleplatser är det nödvändigt att börja planera för en nybyggnation alternativt ombyggnation av befintlig förskola. Exempelvis skulle Kevinges förskola kunna integreras med skolan och utöka med flera avdelningar. Det är fördelaktigt om lokalerna kan växelanvändas mellan skola och förskola för att möta högre efterfrågan under kortare perioder.

5.4 Stocksund 1 - 5 år

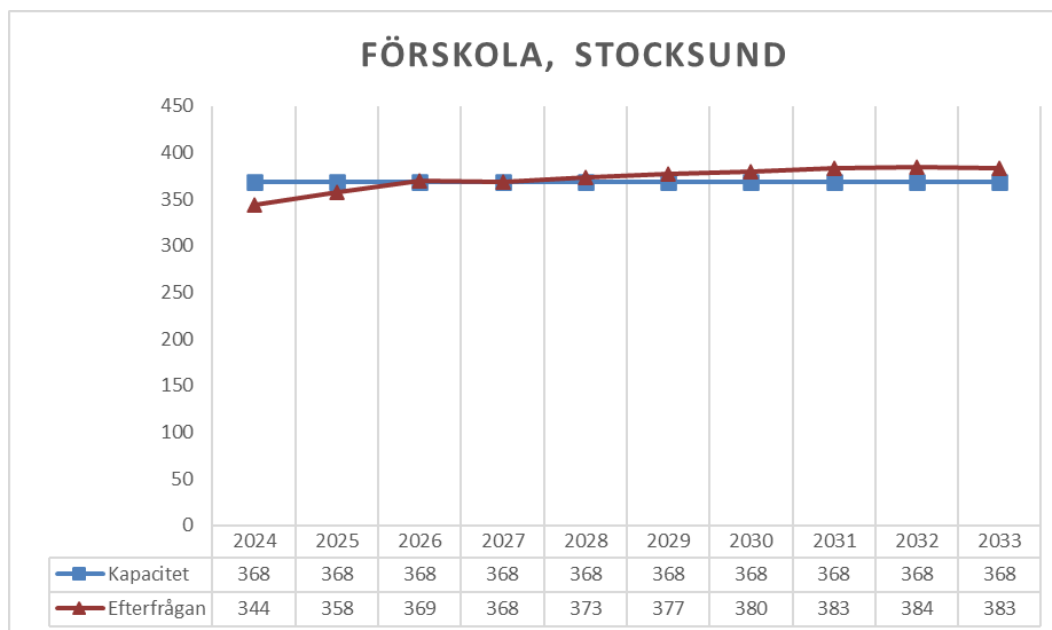
Nuläge - Förskolor i kommundelen

Förskolans namn	Regi	Kapacitet (Bedömning år 2024)	Antal placerade ht 2023 (Ej DK)	Fastighetsägare
Förskolan Villa Solvi	Fristående	35	35 (4)	Privat
Prästkragens förskola	Fristående	80*	19 (4)	Danderyds kommun
Charlottenbergs förskola	Fristående	60	41 (7)	Danderyds kommun
Skattkistan	Fristående	40		Danderyds kommun
Gränsgårdets förskola	Kommunal	40	35 (0)	Danderyds kommun
Kyrkbackens förskola	Fristående	35	30 (2)	Privat
Montessoriförskolan Solvändan	Fristående	45	43 (0)	Danderyds kommun
Majstigens förskola	Kommunal	55	43 (0)	Danderyds kommun
Trappgränds Montessoriförskola	Kommunal	58	56 (0)	Danderyds kommun
Totalt		368	302 (17)	

*Prästkragens förskola kommer avvecklas under 2024, kapaciteten ingår inte i beräkningen.

Förskolornas totala kapacitet uppgår till 368 platser varav 302 platser är belagda hösten 2023. 17 av barnen är skrivna i en annan kommun än Danderyd vilket motsvarar ca 6%.

Utbildningsnämnden beslutade om återkallande av godkännande för Skattkistans förskola den 14/6 2023. Godkännandet återkallas från den 1 augusti 2023. Kapacitet kvarstår då lokalerna fortsatt kan nyttjas till förskoleverksamhet. Skattkistan delar idag lokaler med den kommunala förskolan Gränsgårdet. Tranholmens förskola som tidigare haft sin verksamhet på en präst på Tranholmen behövde under februari 2023 avvecklas då det tillfälliga bygglov gick ut. Under sommaren 2024 kommer Prästkragens förskola avvecklas, och kapaciteten minskar då med 80 platser. Lokalerna är i dåligt skick och förväntas rivras.

Prognos: Barn 1–5 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 1–5 åringar boende i kommundelen väljer förskola i kommundelen.

Stocksund	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Byggbaserad prognos	344	358	369	368	373	377	380	383	384	383
Nollbyggnation	320	317	321	314	314	314	316	318	319	320

I och med en lägre kapacitet de kommande åren kommer en mindre underkapacitet uppstå från och med 2028. Det finns samtidigt en överkapacitet med förskoleplatser i den angränsande kommundelen Djursholm.

I områdets sydvästra del, Mörbylund, planerades en förskola att uppföras i bottenvåningen på ett flerbostadshus. Den 30/1 2023 inkom en motion angående ändring av detaljplan i syfte att behålla Prästkragens förskola på den plats där den är idag så att barnen ges den bästa platsen inom området för förskola.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden gör i sitt yttrande (MSN 2023/10) följande bedömning avseende det förslag som anges i motionen.

”Sjukhuset 21 var den plats som pekades ut i planskedet för en ny förskola. Enligt de riktlinjer som gällde då var detta möjligt. Sedan dess har nya myndighetskrav tillkommit och nya bullerberäkningar indikerar att platsen inte är lämplig för en ny förskola. Det är inte heller säkerställt att fastigheten för förskolan Prästkragen uppfyller de krav som de berörda myndigheterna anser vara lämpliga. Om bygglov kan beviljas för ett renodlat bostadshus på fastigheten Sjukhuset 21 behöver inte detaljplanen ändras. Tillgången till förskoleplatser och efterfrågan av platser har förändrats sedan detaljplanen upprättades. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att förutsättningar finns att tillgodose efterfrågan på förskoleplatser genom förskolan Charlottenberg och andra förskolor i omgivningen. Om efterfrågan skulle öka ytterligare på sikt bör val av bästa plats för ny förskola utredas liksom

förutsättningar att möjliggöra förskoleplatser utanför planområdet.”

Byggnationer söder om Danderyds sjukhus kan visserligen bidra till en viss ökad efterfrågan på plats i förskolor i Stocksund som ligger geografiskt nära. Men för att det ska finnas behov av fler förskoleplatser utifrån dagens kapacitet behöver all byggnation bli av i området. Från 2028 ser ett mindre underskott ut att uppstå. Bildningsförvaltningen ser därmed ett behov av cirka 20 förskoleplatser till år 2030.

Innan en ny förskola planeras bör möjligheten att bygga ut befintlig förskola därför utredas. Utifrån nollscenariot, det vill säga att inget bostadsbyggande sker, så skulle nuvarande kapacitet vara tillräcklig under hela prognostiden. Det råder därmed en osäkerhet i hur behovet av förskoleplatser kommer utvecklas på sikt.

6. Behovsanalys grundskola 6–12 år

Vid en genomgång av skolorna utanför kommunen där elever från Danderyd går märks framför allt internationella skolor, samt musikklasser i Stockholm och i Täby för elever i årskurs 4 - 9. Den internationella skola som följer brittisk läroplan, British International School of Stockholm (BiSS), belägen i Danderyds kommun attraherar en förhållandevis hög andel barn från kommunen. Totalt sett är antalet elever som kommer från andra kommuner till skolor i Danderyd i samma storleksordning som antalet Danderydselever som väljer skola i andra kommuner.

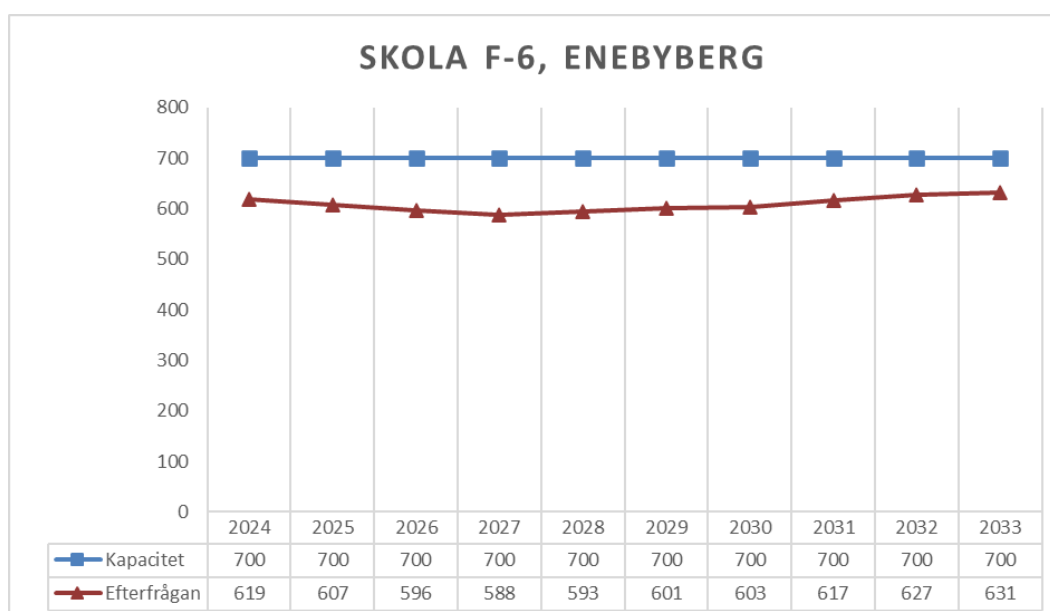
Kapaciteten i skolan utgår ifrån antal hemklassrum och ett uppskattat maxantal elever i varje klass genomförd under våren (*2022 UN 2022/0484 Redovisning av utredningsuppdrag: Sammanställning av nuläge och kända projekt avseende ombyggnad av skolor*). Där framgår det att lokalernas beskaffenhet har stor inverkan på det möjliga maxantalet. Många skolor har gamla byggnader med klassrum som begränsar antalet elever. Kapacitet bygger också på andra utrymmen än klassrum som matsal, idrottslokaler och specialsalar (hemkunskap, slöjd etc). Kapaciteten kan komma att ändras beroende på vilket typ av verksamhet som bedrivs. Kapacitetsuppgifterna ska därför ses som schabloner utifrån en nulägesbedömning. Där kapaciteten bygger på att det finns paviljonger är även skolans kapacitet inklusive dessa redovisad.

6.1 Enebyberg, elever 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

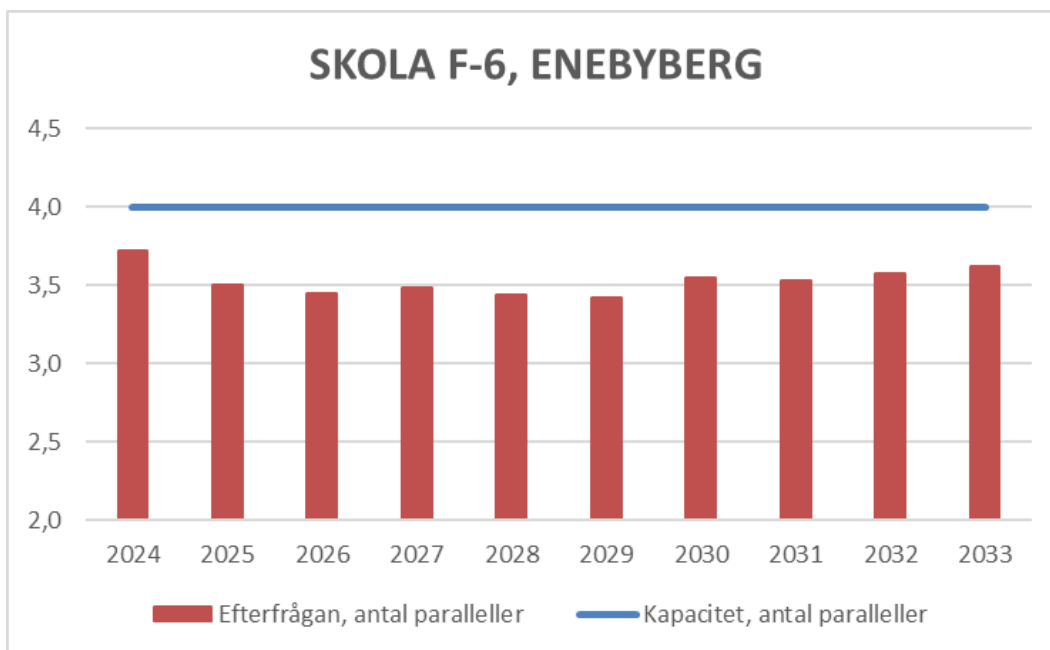
Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2024)	Årskurser	Antal inskrivna ht 2023 (ej DK)	Kapacitet i permanenta lokaler	Kapacitet i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Enebybergs skola (kommunal)	700	F-6	621 (45)	500	200	Danderyds kommun

Totalt har skolan 621 elever inskrivna. Av dessa är 45 bosatta i annan kommun. Ca 30% av den totala kapaciteten utgörs av tillfälliga paviljonger.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Enebybergs skola omfattar idag byggnaderna Brageskolan, Enebyskolan, samt temporära paviljonger. Det ger en total kapacitet för 700 elever inklusive paviljonger. Enligt befolkningsprognosen minskar antalet elever fram till år 2027 för att sedan öka.

Kommunstyrelsen beslutade i maj 2022 om den framtida inriktningen (förstudierapport KS 2016/0158) för skollokalerna i Enebyberg. Paviljongerna ska ersättas med permanenta lokaler och en ny idrottssal ska uppföras på Brageskolans tomt. Med hänsyn till områdets geografiska placering samt osäkerheten kring framtida bostadsbyggande är det på lång sikt (10–20 år) viktigt att antalet skolplatser i Enebyberg dimensioneras med en viss marginal. Prognosen som beskriver efterfrågan i antalet paralleller överstiger även den tre paralleller vilket innebär att skolan måste utformas utifrån 4 paralleller för att elever inte ska behöva hänvisas till skolor i andra kommuner. Antalet platser i Enebyberg bör därför uppgå till ca 700 platser motsvarande fyra paralleller i årskurserna F-6. Den planerade överkapaciteten för framtida bostadsbyggande bör hanteras utanför den reguljära skolpengen.

6.2 Djursholm, elever 6 - 12 år

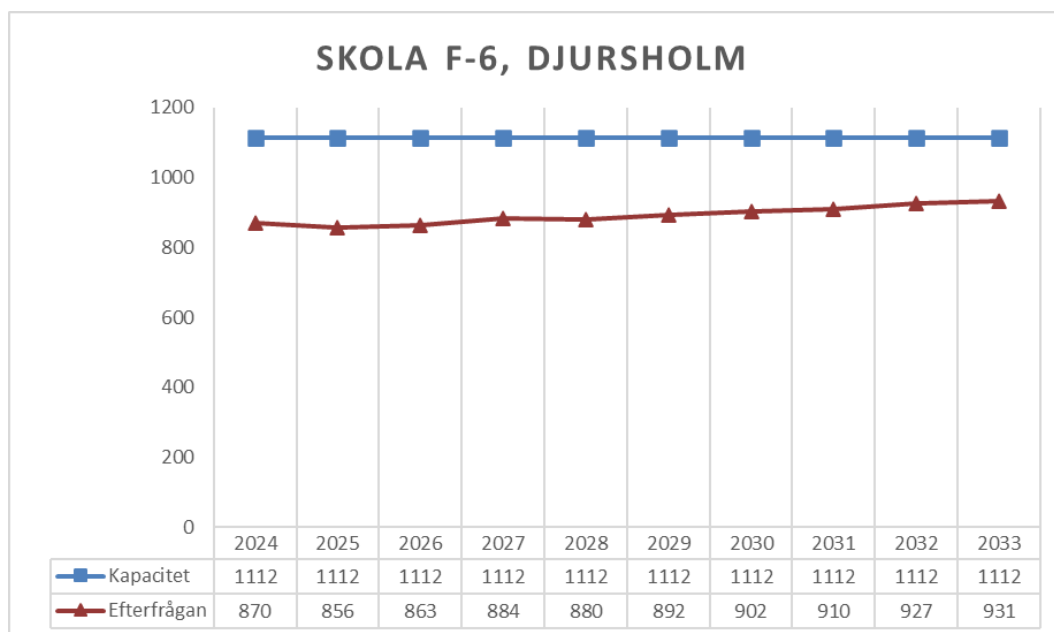
Skolor i kommundelen

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning 2024)	Årskurser	Antal inskrivna ht 2023 (ej DK)	Fastighetsägare
Ekebyskolan (kommunal)	300	F-6	268 (8)	Danderyds kommun
Eleverket (fristående)	175	F-6	159 (13)	Danderyds kommun

Vasaskolan (kommunal)	450*	F-6	214 (12)	Danderyds kommun
Vendestigens skola (fristående)	87	F-6	70 (32)	Danderyds kommun
Ösbyskolan (fristående)	100	F-3	100 (1)	Danderyds kommun
Totalt	1112		811 (66)	

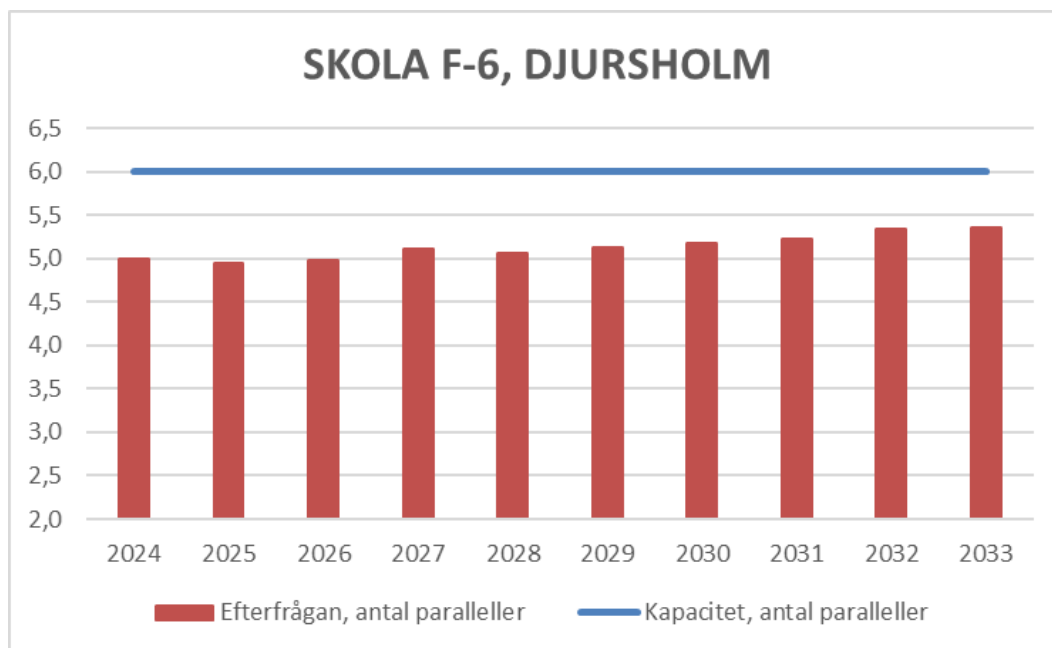
*Inkluderar även det övre våningsplanet på Bullerbyn

Den totala kapaciteten uppgår i kommundelen till 1 112 platser. Antalet elever uppgår till 811 varav 66 är bosatta i en annan kommun

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Djursholm	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
6-12 år Byggbaserad prognos	870	856	863	884	880	892	902	910	927	931
6-12 år Nollbyggnation	866	846	842	854	840	842	841	839	847	847

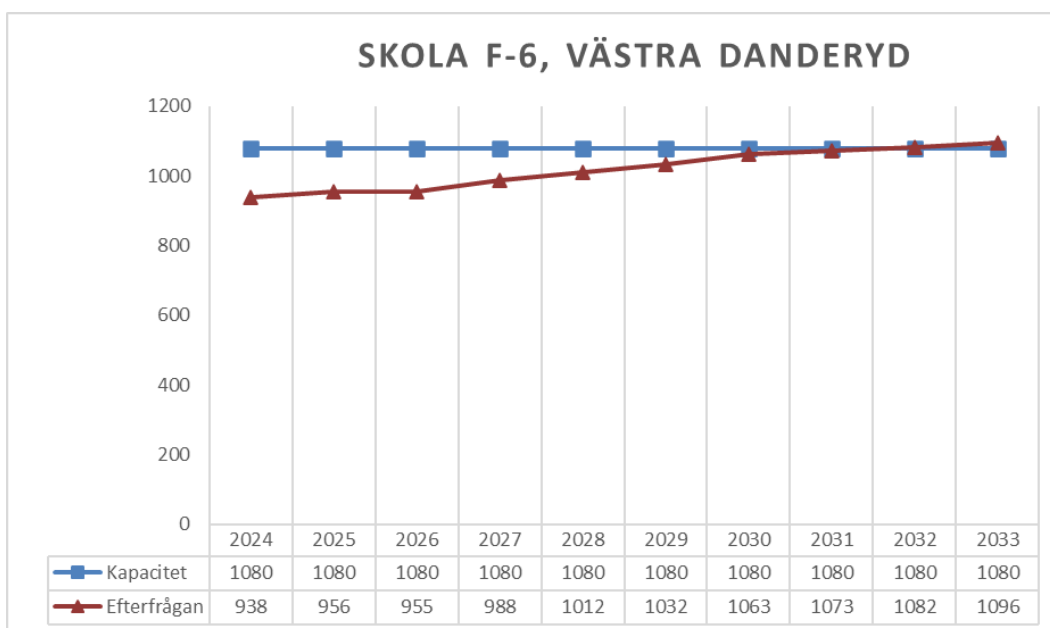
Totalt sett ser antalet elever ut att öka något fram till 2033, men det finns ett fortsatt överskott på skolplatser i kommundelen under hela prognostiden. Jämfört med tidigare år ingår även det övre våningsplanet på Bullerbyn i kapaciteten.

6.3 Västra Danderyd, elever 6 - 12 år

Skolor i kommundelen

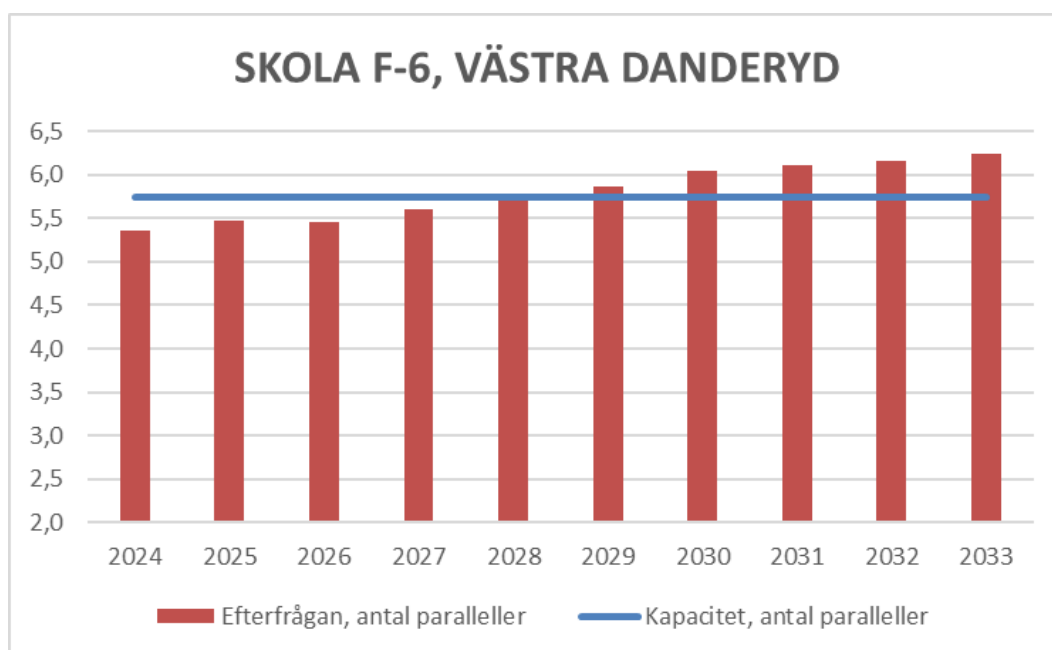
Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning 2024)	Årskurser	Antal inskrivna ht 2023 (Ej DK)	Fastighetsägare
Baldersskolan (kommunal)	200	F-3	185 (11)	Danderyds kommun
Danderyds Montessoriskola (fristående)	130	F-6	94 (32)	Danderyds kommun
Kevingskolan (kommunal)	350	F-6	187 (16)	Danderyds kommun
Kyrkskolan (kommunal)	400	F-6	367 (11)	Djursholms AB
Totalt	1080		833 (70)	

Den totala kapaciteten uppgår i kommundelen till 1080 platser. Antalet elever uppgår till 833 varav 70 är bosatta i en annan kommun.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Västra Danderyd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
6-12 år Byggbaserad prognos	938	956	955	988	1 012	1 032	1 063	1 073	1 082	1 096
6-12 år Nollbyggnation	932	941	931	941	939	939	950	941	936	939

I Västra Danderyd är kapaciteten de närmaste åren tillräcklig för behovet men inom några år beräknas enligt befolkningsprognosen antalet elever att öka. En kapacitetsökning behövs i centrala Danderyd från år 2028 enligt nuvarande befolkningsprognos, men för närvarande

finns en avvikelse i förväntad elevökning enligt prognosen jämfört med det faktiska utfallet av antal elever. Denna trend har varit ett faktum under flertalet år. Eventuella kapacitetshöjningar i kommundelen måste därför beaktas noggrant innan, eller om, de ska genomföras.

Kapacitetsberäkningen bör även ta hänsyn ombyggnadsplanerna för Stocksundskolan, då elever i de södra delarna av västra Danderyd har närhet till den skolan samt att tillgänglig kapacitet förväntas föreligga i Stocksund under prognosperioden.

Det är önskvärt att Kevingskolan är minst tvåparallellig, dels ur ett ekonomiskt perspektiv, dels ur ett verksamhetsperspektiv. Skolans lokaler bör vara flexibla och kunna ställa om mellan skola och förskola vid tider av hög eller låg efterfrågan i respektive verksamhetstyp. Det förväntade ökade behovet av skolbarn i Västra Danderyd behöver vägas in med behovet i andra kommundelar. Detta utreds i samband med den pågående skolutredningen.

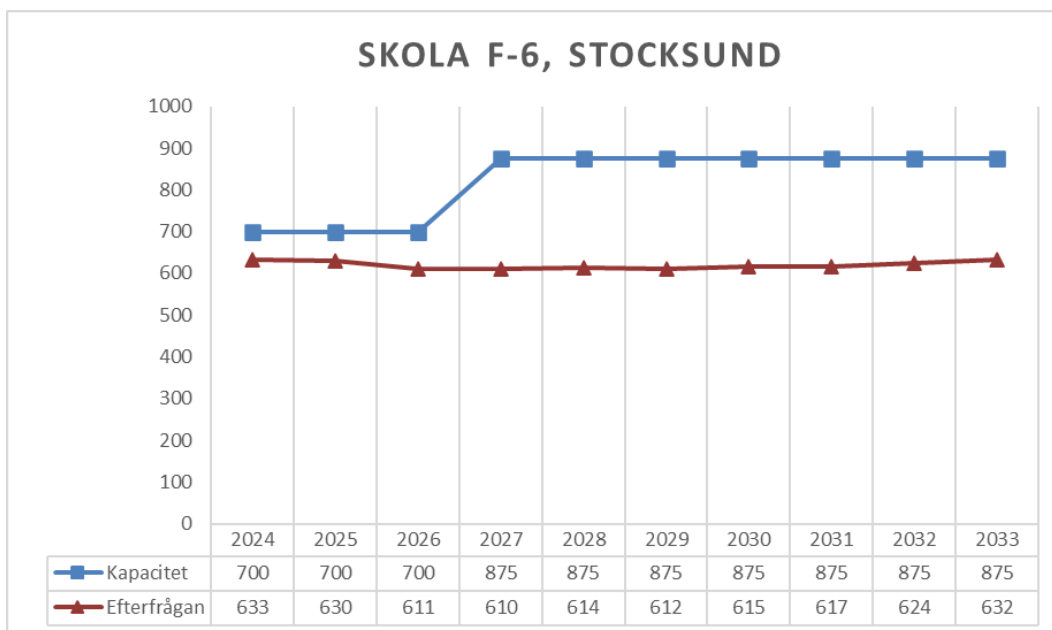
Bildningsförvaltningen bedömning är i nuläget att elever i grundsärskolan, vilken benämns anpassad grundskola från 1 juli 2023, beräknas öka på kort sikt (läsåret 23/24) med sex elever och på längre sikt (läsåret 24/25) med ytterligare två elever. En succesiv ökning kommer ske i och med att hemkommunen erbjuder anpassad grundskola i den omfattning som krävs för att bereda utbildning för alla i kommunen som är berörda. En trolig ökning i sin helhet är två till tre elever per år. Verksamheten kommer med stor sannolikhet att behöva större lokaler vartefter eleverna blir fler.

6.4 Stocksund, elever 6 - 12 år

Nuläge skolor i kommundelen

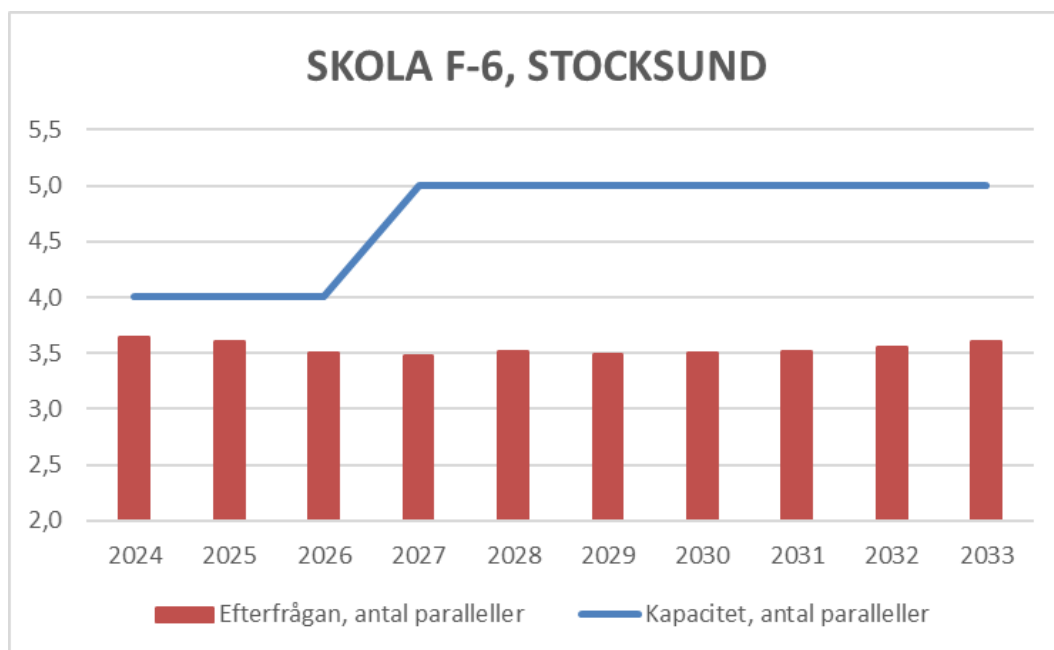
Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning år 2024)	Årskurser	Antal inskrivna ht 2023 (ej DK)	Fastighetsägare
Långängsskolan (kommunal)	200	F-3	167 (0)	Danderyds kommun
Stocksundsskolan (kommunal)	500	F-6	443 (10)	Danderyds kommun
Totalt	700		610 (10)	

Den totala kapaciteten uppgår i kommundelen till 700 platser. Antalet elever uppgår till 610 varav 10 är bosatta i en annan kommun.

Prognos: Elever 6–12 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 6–12 åringar boende i kommundelen väljer skola (F-6) i kommundelen.

Stocksund	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
6-12 år Byggbaserad prognos	633	630	611	610	614	612	615	617	624	632
6-12 år Nollbyggnation	617	601	575	567	564	552	547	540	540	543

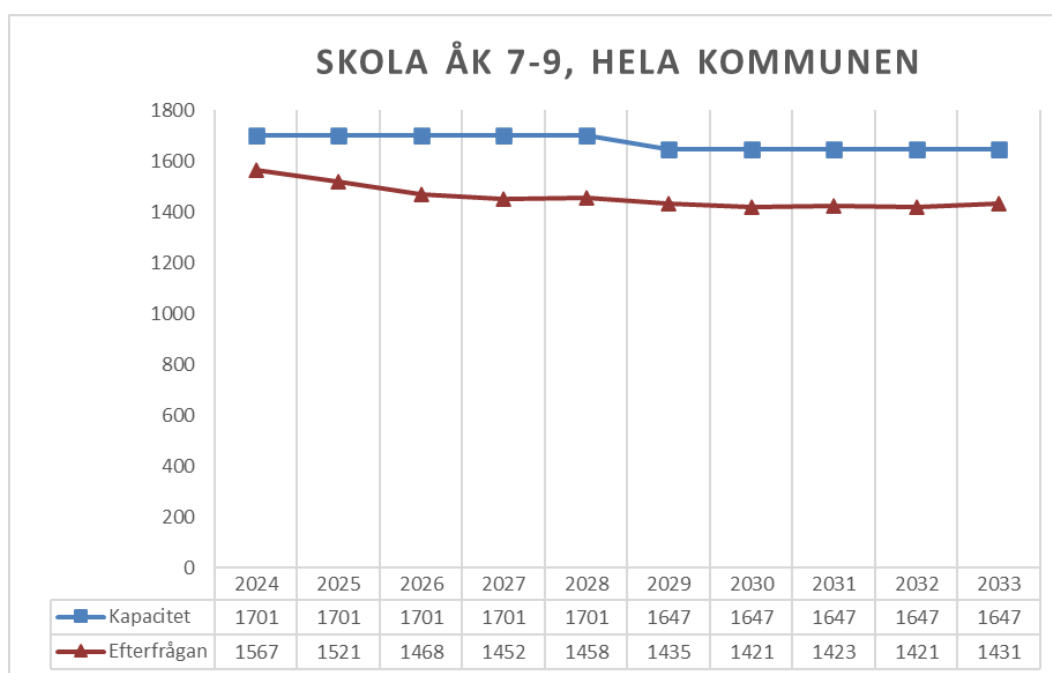

Eleveprognosen för kommundelen Stocksund visar på en överkapacitet under hela prognosperioden. Från 2025 minskar efterfrågan i kommundelen. Utifrån nuvarande prognos ser det ut att finnas behov av närmare fyra paralleller i åk F-6 under hela prognosperioden. Inom Stocksund finns ett inriktningsbeslut om att ersätta Stocksundskolans paviljonger med permanenta lokaler år 2027, då det tillfälliga bygglov för paviljongerna löpt ut. Den

planerade kapaciteten i den ombyggda skolan är tillsammans med Långgångsskolan planerad till fem paralleller i årskurserna F-6. KS beslutade 24 april 2023 (§75) att projektet tillfälligt ska pausas och att ett nytt ställningstagande avseende inriktning för skollokaler i Stocksund ska ske senast vid kommunstyrelsens sammanträde den 20 november. Nuvarande paviljonglösning går ut 2027, därefter kommer verksamheten vara i behov av nya klassrum och specialsalar.

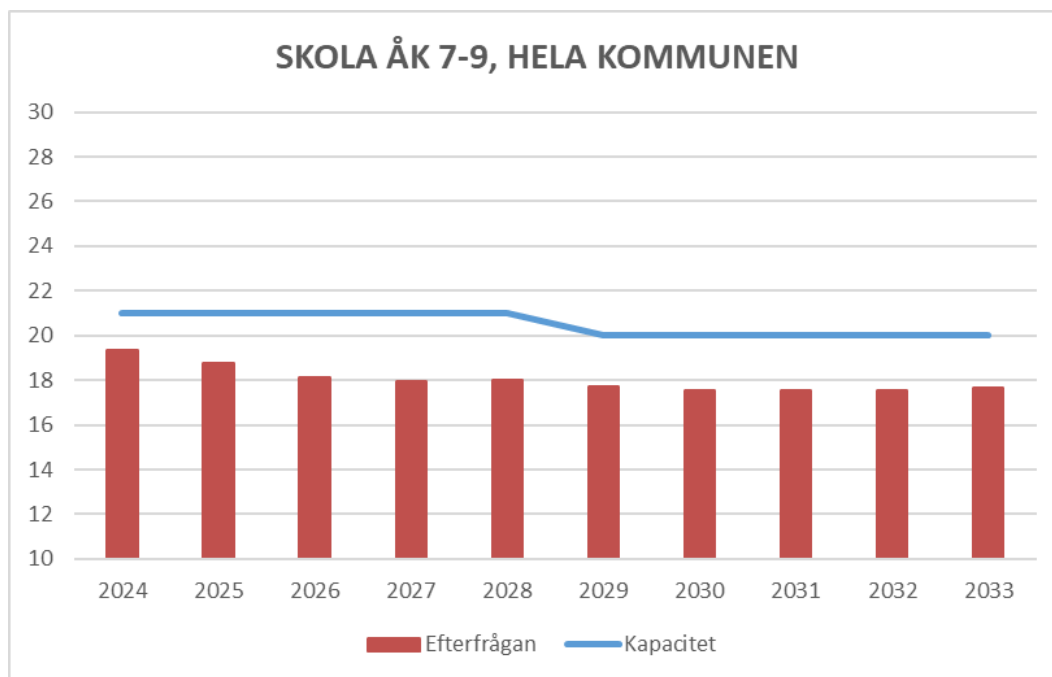
7. Behovsanalys för högstadieskola, elever 13 - 15 år

Skolans namn och regi	Kapacitet (Bedömning 2024)	Årskurser	Antal inskrivna ht 2023 (ej DK)	Varav kapacitet i tillfälliga paviljonger	Fastighetsägare
Fribergaskolan (kommunal, västra Danderyd)	567	7-9	567 (37)	--	Danderyds kommun
Mörbyskolan (kommunal, västra Danderyd)	486	7-9	521 (198)	Cirka 54	Danderyds kommun
Viktor Rydbergs samskola (fristående, Djursholm)	648	7-9	566 (35)	--	Danderyds kommun
Totalt	1701		1654 (270)		

Prognos: Elever 13-15 år folkbokförda i Danderyds kommun. Prognosen är beräknad utifrån att 100% av alla folkbokförda 13-15 åringar boende i kommunen väljer skola (åk 7-9) i kommunen.

Danderyd	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Byggbaserad prognos	1 567	1 521	1 468	1 452	1 458	1 435	1 421	1 423	1 421	1 431
Nollbyggnation	1 557	1 502	1 441	1 410	1 402	1 367	1 342	1 331	1 317	1 315

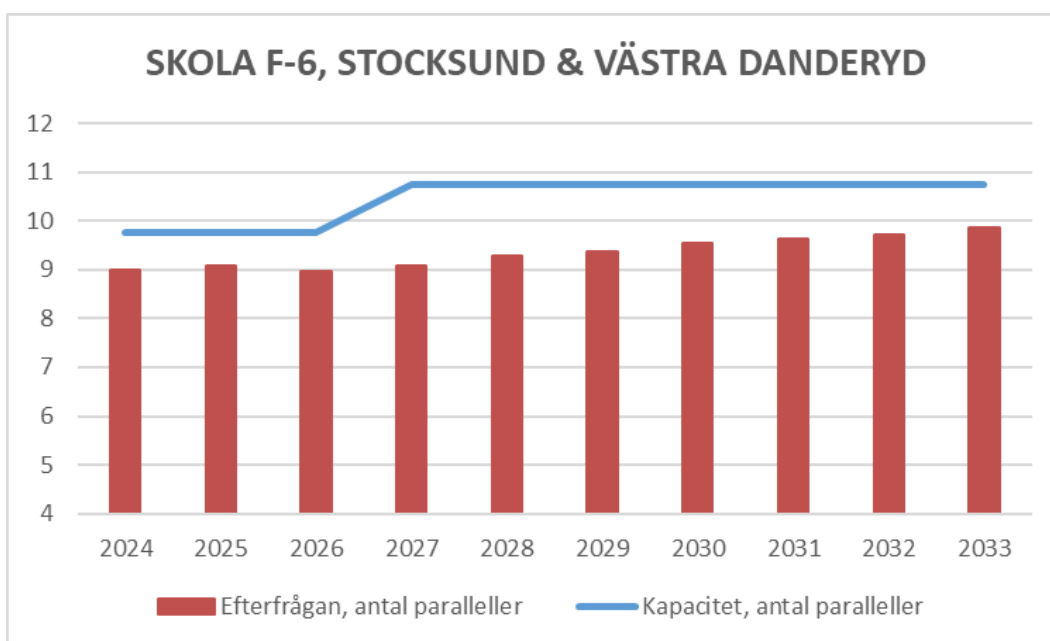
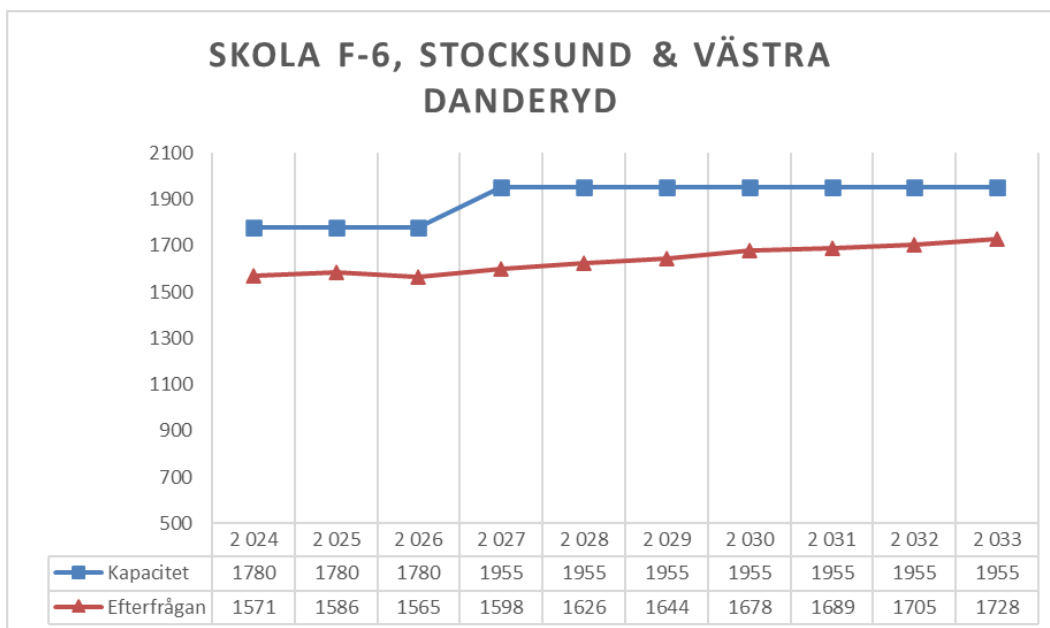

De tre skolorna med årskurs 7–9 klarar med paviljonger det förväntade behovet de närmaste åren med en viss överkapacitet. Under hela prognosperioden minskar dock efterfrågan på platser. Hösten 2022 har Fribergaskolan minskat intaget med en klass i årskurs 7. Till hösten 2023 kommer Fribergaskolan åter att utöka antalet klasser i årskurs 7. Från år 2027 minskar kapaciteten som redovisas i tabellerna med två klassrum om 27 platser vardera. Minskningen utgörs av en avetablering av en paviljong vid Mörbyskolan.

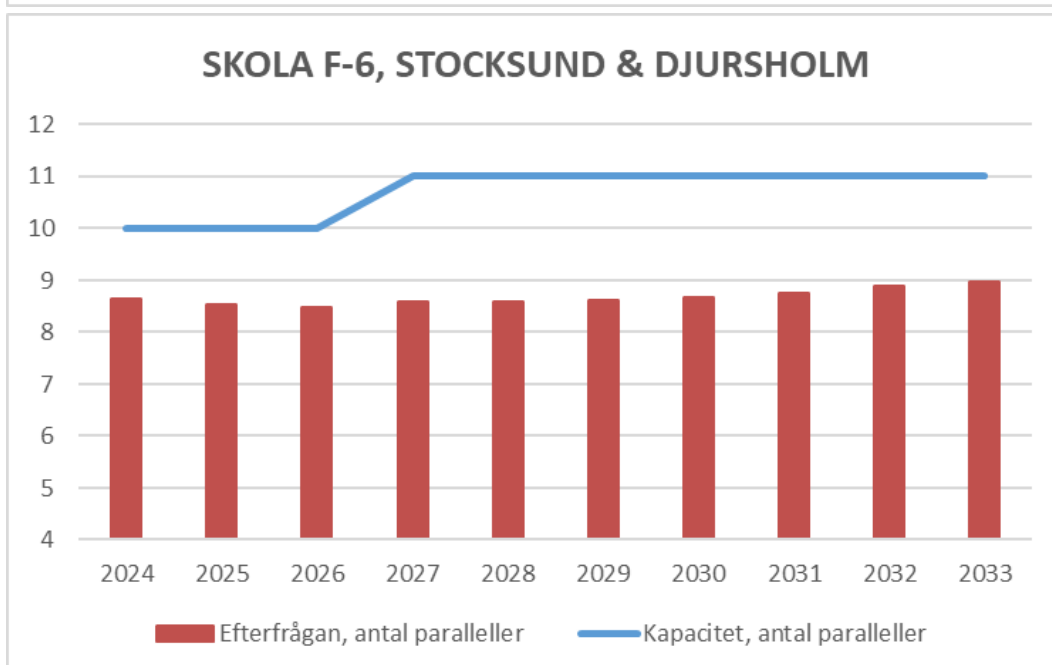
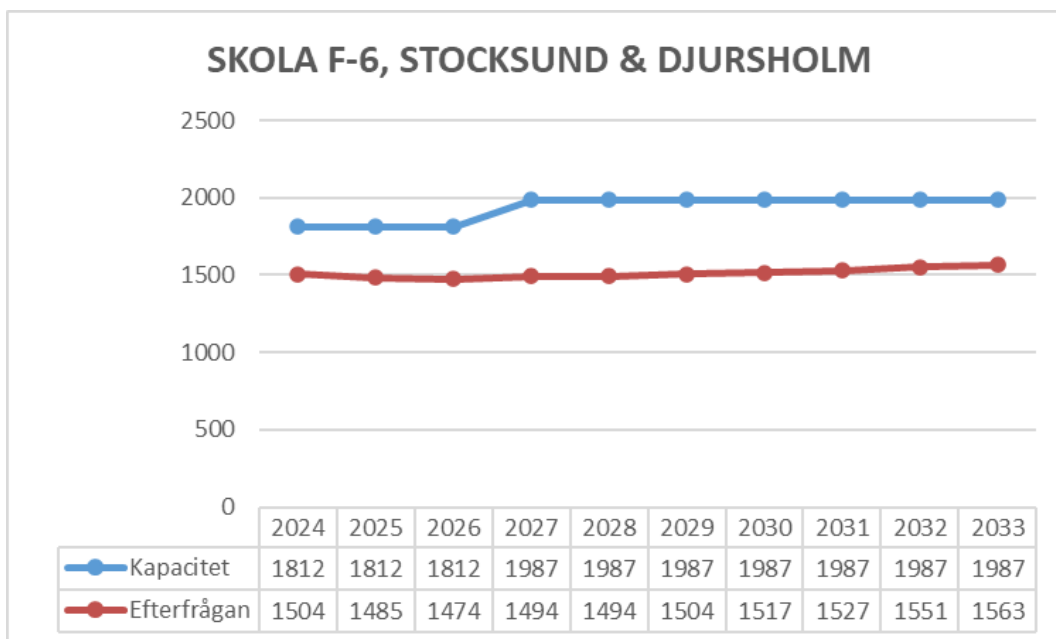
8. Kombinationer av kapacitetsberäkningar årkurs F-6 mellan olika kommundelar

Då efterfrågan av skolplatser över tid kan variera mellan olika kommundelar och elever som bor nära gränsen till annan kommundel kan förväntas gå i skola i angränsande kommundel beskrivs nedan olika kombinationer av kapacitetsberäkningar. Skolan i Enebyberg är inte med i dessa beräkningar.

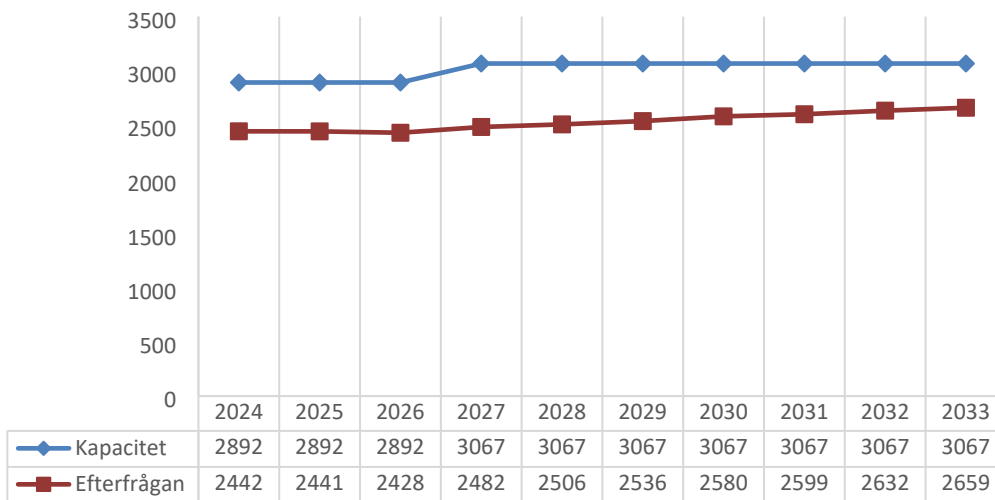

En samlad kapacitetsberäkning av skolorna i Västra Danderyd och Stocksund visar på ett kapacitetsöverskott om nära två parallella årskurser med ca 350 elever år 2027. Efterfrågan prognosticeras att öka men ett kapacitetsöverskott föreligger under hela tidsperioden. Kapacitetsökningen 2027 utgår ifrån en successiv utökning på Långängsskolan med totalt 100 platser (en parallell i åk F-3) och en utökning på Stocksundsskolan med 75 platser utifrån nuvarande kapacitet.

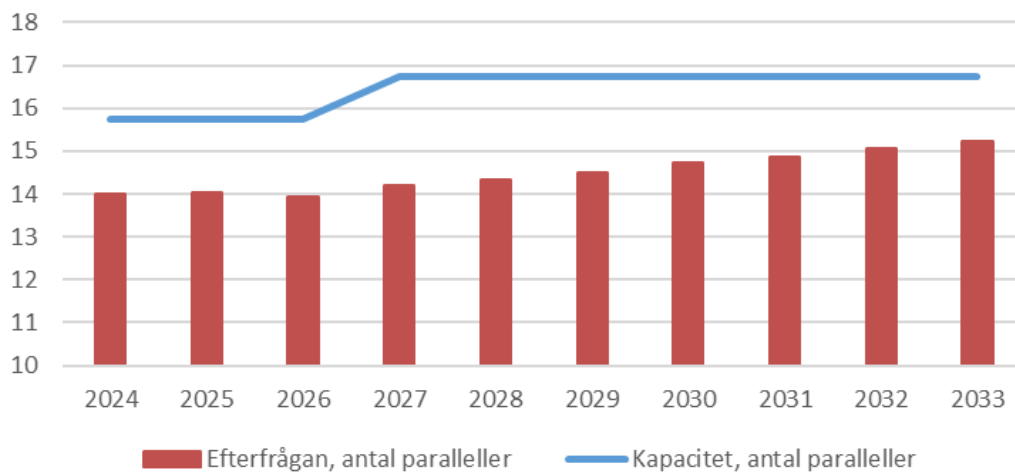

En samlad kapacitetsberäkning av skolorna i Stocksund och Djursholm visar på ett kapacitetsöverskott om drygt 500 elever år 2027. Efterfrågan visar på marginella förändringar under hela prognosperioden.

SKOLA F-6, STOCKSUND, VÄSTRA DANDERYD OCH DJURSHOLM

SKOLA F-6, STOCKSUND, VÄSTRA DANDERYD OCH DJURSHOLM

En samlad kapacitetsberäkning av samtliga F-6 skolor förutom Enebyberg visar på ett kapacitetsöverskott om ca 600 elever år 2027. Dock visar befolkningsprognosen fortsatt på en ökning av antalet elever fram till 2033. Merparten av ökningen utgörs av en förväntad ökning i kommundelen Västra Danderyd. Som tidigare angivits har det historiska utfallet inte motsvarat de prognoser som tagits fram varpå en viss försiktighet måste tillämpas. Kapacitetsökningen 2027 utgår från senaste antagna planeringsinriktningen för Stocksundsskolan.

9. Sammanfattning lokalbehov utbildningsnämnden

Förskola, barn 1–5 år

Västra Danderyd

Det råder redan idag en underkapacitet på förskoleplatser i Västra Danderyd enligt de prognoser som redovisas. Flera av de kommunala förskolorna har långa köer på sina förskolor. En utökning av antalet förskoleplatser i Västra Danderyd behöver därför ske.

Kevinge förskola bör utökas till 6 avdelningar för totalt 100 barn för att säkerställa behovet av förskoleplatser i det centrala läget men också för att ta höjd för framtida bostadsbyggande i området som sträcker sig bortom aktuell prognosperiod. En flexibilitet mellan skol- och förskoleplatser är att föredra. Detta för att kunna möta behovet under de år som efterfrågan är som högst i respektive verksamhet.

Bildningsförvaltningen föreslår även att en långsiktig strategi utformas för att möjliggöra fler förskoleplatser i Västra Danderyd på sikt.

Öppna förskolan hyr idag in sig i externa lokaler på Slånärvägen 1, lokalen är uppsagd men löper på tills 2024-12-31. Bildningsförvaltningen har därmed behov av nya lokaler till öppna förskolan i ett centralt läge, helst nära Mörby centrum.

Djursholm

Utifrån befolkningsprognosen kommer det finnas en överkapacitet av antalet förskoleplatser under hela prognosperioden. I kommundelen finns flertal förskolor som är belägna i villor och andra lokaler som inte är ändamålsenliga för förskoleverksamhet. En översyn av lokalernas tekniska skick bör utredas för att kunna initiera lokalbyten vid avvecklande av verksamheter.

Enebyberg

I kommundelen föreligger en god balans mellan kapacitet och efterfrågan under prognosperioden. En stor andel av de barn som är inskrivna på förskolor i området är inte bosatta i Danderyds kommun. En utökning av kapaciteten är därmed inte befogad under de kommande åren.

Stocksund

I kommundelen är efterfrågan på förskoleplatser relativt jämn under prognosperioden även om en viss minskning kan noteras. I och med en lägre kapacitet de kommande åren kommer en mindre underkapacitet uppstå från och med 2028. För att kunna möta efterfrågan framöver behöver en kapacitetsökning av förskoleplatser i kommundelen ses över. En kapacitetsökning sker med fördel i redan befintlig förskolan. Bildningsförvaltningen ser därmed ett behov av cirka 20 nya förskoleplatser till år 2030.

Bildningsförvaltningen bedömer att det inte kommer finnas behov av en fullt så stor förskola i Mörbylund som det tidigare planerats för. Det finns endast behov av en utökning av befintlig

förskola i Stocksund med en avdelning ca på 20 barn. Bildningsförvaltningen behöver tillsammans med tekniska kontoret se över vilka förskola som lämpar sig bäst för en utbyggnad.

Grundskola, elever 6–12 år

Med anledning av det prognostiserade överskottet om ca 500–600 elever, pågår en skolutredning för att se över möjligheten att minska antalet skolplatser i kommunen. Skolutredningen inkluderar alla kommundelar förutom Enebyberg.

Västra Danderyd

Västra Danderyd är den kommundel som är svårast att bedöma. I nuläget ses en tydlig elevminskning i t ex Kevingskolan men befolkningsprognoserna pekar i motsatt riktning. Osäkerhet råder kring i vilken utsträckning barnfamiljer kommer att flytta in i den de senaste årens samt den planerade nybyggnationen. I kommundelen är kapaciteten tillräcklig de närmsta åren men kapaciteten behöver samplaneras med utvecklingen i Stocksund och Djursholm.

Djursholm

I kommundelen är kapaciteten betydligt högre än behovet under hela prognosperioden. I Djursholm är kapaciteten inom fristående verksamhet störst sett till de andra kommundelarna. Verksamheterna påverkas negativt vid ett flertal tomma platser under längre tid. Det blir omöjligt i längden att hålla kvalitet och utöva uppdraget på ett utvecklande sätt vilket ger konsekvenser för barn- och elevgrupper, medarbetare och chefer. Utvecklingen i området behöver samplaneras med Stocksund och Västra Danderyd.

Stocksund

Den nya planeringsinriktningen för skollokaler inom Stocksund antogs i KS den 18 januari 2021 (§ 8). Stocksundsskolan ska utformas för två paralleller i årskurserna F-3 samt fem paralleller i årskurserna 4–6 där alla temporära lokaler ska ersättas med permanenta lokaler. KS beslutade 24 april 2023 (§75) att projektet tillfälligt ska pausas och att ett nytt ställningstagande avseende inriktning för skollokaler i Stocksund ska ske senast vid kommunstyrelsens sammanträde den 20 november 2023.

Efterfrågan på skolplatser i Stocksund visar på en minskande trend de kommande. Utifrån flera aspekter är Stocksundsskolan ändå i behov av en modernisering genom t ex utbyggnad av klassrumsstorleken samt att beaktande tas till att stora delar av lokalerna (paviljongerna) är uppställda med tillfälliga bygglov och måste permanentas. Det behöver även byggas klassrum för slöjd då dessa finns i paviljongerna idag. Detaljplanprocessen och programarbetet för

Stocksundsskolan är pausat i väntan på den pågående skolutredningen. Utifrån prognosen bör Stocksund som rektorsområde fortsatt vara fyrparallelligt i årskurs F-6.

Enebyberg

Kommunfullmäktige har beslutat om en inriktning som syftar till att temporära lokaler tas bort och ersätts med permanenta lokaler. Den nya skolan ska utformas som en 4-parallellig skola för årskurserna F-6. Under prognosperioden minskar efterfrågan på skolplatser men osäkerheten i bostadsbyggandet och skolans relativt isolerade placering i kommunen medger en viss överkapacitet. Nya lokaler för skolverksamhet i Enebyberg kan i sin helhet stå klara tidigast år 2029.

Grundskola 13–15 år

Efterfrågan minskar under hela prognosperioden. Det är därför viktigt att bevaka efterfrågan på skolplatser och, om behov uppstår, initiera kapacitetshöjande/ kapacitetsänkande åtgärder i god tid. Sannolikt kan en del av den prognostiserade elevminskningen i högstadiet kompenseras med elevtillskott från angränsande kommuner.

Projekt	Kommundel	Prognos: Färdigställande år	Fastighetsägare	Kommentar Nuläge
Ny förskola Mörbylund	Stocksund	oklar	Extern	Bildningsförvaltningen ser inget behov av en ny förskola i området.
Avveckling av	Stocksund	2024	Danderyds	Avveckling av befintlig förskola

Prästkragens förskola			kommun	under 2024. (80 platser).
Stockssundsskolan och Långängsskolan² Ersätta paviljonger med permanenta lokaler på Stockssundsskolan.	Stockssund	2027	Danderyds kommun	Detaljplanearbete pausat. Programarbete pausat. Inväntar skolutredningen.
Enebybergs skola Ersätta paviljongerna med permanenta lokaler. Kapacitet för 4 paralleller F-6. Idrottshall ersätts med ny idrottssal.	Enebyberg	2029	Danderyds kommun	Detaljplanearbete pågår. Programarbete pågår.
Utöka Kevinges förskola med 2 avdelningar	Västra Danderyd	2027	Danderyds kommun	Kevinges förskola bör utökas/ersätts med ny förskola med 6 avdelningar. Motsvarande cirka 100 platser. Ny analys behöver tas fram.
Behov av ca 20 förskoleplatser i Stockssund	Stockssund	2028-2030	Danderyds kommun	Se över möjligheten att på sikt bygga ut befintlig förskola i Stockssund med ca 20 platser (en avdelning)
Långsiktig strategi för att tillskapa förskoleplatser i Västra Danderyd	Västra Danderyd	Oklar tidplan	Danderyds kommun	Långsiktig strategi för att ha möjlighet att tillskapa nya förskoleplatser i Västra Danderyd.

² Utbildningsnämnden beslutade 2020-04-29 §41 att förnya avropet för Stockssundsskolan utifrån nya förutsättningar gällande elevunderlaget och nyckeltal vid ny- och ombyggnation.